

Redacțiunea, Administrațiunea,
și Tipografia
Brașov, piața mare Nr. 30.
Borisoni neînfrânata nu se
primesc. — Manuscrisurile nu se
returnează.
INSERĂȚI se primesc la Admi-
nistrațiunea în Brașov și la ur-
mătoarele Birouri de știri:
In Viena: *M. Duka, Zmorsk*
Schickel, Rudolף Muta, A. Oppels
Nachfolger; Antea Oppels, J.
Danecser. In Budapesta: *A. V.*
Goldsberger, Eckstein Berna. In
București: *Agence Havas, Bucu-*
rensale de Roumanie; In Ham-
burg: *Karow & Ledemann.*
Prețul inserțiilor: o seriă
garmond pe o coloană 8 cr., și
30 cr. simbru pentru o puoli-
care. Publicări mai dese după
tacerea și învoială.
Reclame pe pagina a 3-a o
seriă 10 cr., sau 80 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

(Număr de Duminică 4)

„Gazeta”iese în mâ-care di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se prenumără la toate oficiile
postale din țară și din afară
și la dd. colectori.
ADMINISTRAȚIUNEA PENTRU BRAȘOV
administrațiunea, piața mare,
târgul Inului Nr. 30 etagiu
I.: pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
Cu dusul în casă: Pe un an
12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni
3 fl. Un exemplar 5 cr. v. a.
seu 15 bani. Atât abonamen-
tele cât și inserțiunile sunt
a se plăti înainte.

Nr. 25.—Anul L X.

Brașov, Duminică 2 (14) Februarie

1897.

Alegerile în Bucovina.

Puternica mișcare din Austria în ajunul întrunirii noului parlament, compus pe teneiul legii reformate electorale, ne face să privim cu un deosebit interes la frații noștri din Bucovina și să ne punem întrebarea: cum lucră ei și cum vor lupta, ca să facă să se respecte interesele de viață mult amenințate ale poporului român bucovinean?

Nu vom vorbi de trecut, nu vom căuta să desfășurăm icona virtuților acestui popor leal, care a adus atâtea jertfe și de atâtea-ori și-a versat sângele pentru împărat și patriă. Șcim, că ați meritele Românilor nu sunt luate în seamă, necum de Unguri, der nici de Austriaci și, par' că ar fi o făcătură diabolăscă, de-un șir de ani încôce 'i se prepară și dincôce și dincolo de Laita, cu mijlocele cele mai internele nimicirea și eschiderea totală din cadrele constituțiunei.

Cel ce aruncă numai o repede privire asupra părții de medă-nôpte a Bucovinei, trebuie să se îngrozescă de progresul rutenisărei. Mai mult însă trebuie să se înfiôre, când vede, că guvernul actual favorisază această rutenisare, ca și când numai prin nimicirea poporului leal autohton ar pute asigura poziția proprie și apăra interesele statului.

Faptul, ori-cât de surprinzător este, nu se pôte nega. Tendința fatală există, deși este atât de monstruôsă și contrară tuturor legilor fireșci.

Spre ilustrarea acestei tendințe vom aminti aici numai vechia idee a despărțirii diecesei bucovinene în două tabere, susținută cu atâta vigôre; înființarea gimnasiului rutean în Cernăuți; sprijinirea internatului

rutean din partea guvernului; sistarea congresului bisericesc; nimicirea autonomiei bisericeii orientale. Mai departe, a vorbi în împrejurările de ați de-o autonomiă a comunelor ar fi o adevărată ironiă. — căpitanul districtului jôcă rolul unui pașă.

Inzadar vom căuta după rezultatele nenumăratelor propunerii, ce s'au făcut privitor la introducerea limbei naționale în școle și în oficiile publice, la ocuparea posturilor din țără cu elemente indigene și multe altele, căci nu le vom afla nicăiri, séu vom afla numai rezultate negative.

Celelalte popôre din Austria înainteză continuu, raportând isbende adesea și în contra celor mai mari piedeci. Numai Românii bucovineni în privința politică dau mereu îndărăt, ca racul.

Se nasce acum întrebarea: care e cauza acestei triste stări de lucruri?

Forța poporului român din Bucovina o mărturisesc istoria; rezultatele rele trebuie deci să se atribue altor împrejurări, între care nu ocupă cel din urmă loc nici nenorocitul sistem de apărare de până acuma, ér în mare parte și nenorocitele alegeri de reprezentanți.

Starea de față, destrăbălarea generală, atacurile temerare din partea contrarilor, părerea forului celui mai înalt despre un popor, care cu drept se pôte înșira între cele mai dinastice din totă Austria: toate acestea sunt mărturiă viuă și pentru *spiritul, inima și țăriă morală a fiilor puși în frunte cu scopul de-a promova, ér nu de-a lăsa să fiă nebagate în seamă interesele națiunei.*

În fața acestei stări de lucruri, a fost o urmare fireșcă născerea

unei direcțiuni nouă, naționaliste, sprijinită mai ales de elemente mai tinere, mai vigurose și mai ideale, — direcțiune, care prinđead tot mai adênci rădêcini, decă nu va deveni salvatôre, va fi cel puțin în stare a susține stêgul național și a păstra onôrea națiunei în fața istoriei.

Acastă pleiadă de luptători, pêtrunși de chîmărea națională, va contribui, suntem siguri, în mod puternic la luminarea și organizarea poporului, care, cu totă bătaia de joc a unor fanarioți, posedă încă destulă putere de-a se ridica la trêpta, cei i compete în cadrele constituțiunei.

Ca semne bune ale acestei direcțiuni naționaliste pot fi privite între altele înființarea cabinetelor de lectură și ridicarea internatului român din Cernăuți, această fortărêță puternică contra înșuririlor dușmane și tot-odată un isvor pentru înălțarea inimei și pentru însuflețirea spre fapte vrednice a Românilor, până și a celui din coliba cea mai părăsită.

Una din cele mai bune ocațiuni pentru Românii bucovineni, de a și arăta voința, ca în viitor lucrurile să ia, în ce privește desvoltarea internă, acea cale, pe care vor să le ducă bărbații pêtrunși de marea însemnătate a luptei naționale, sunt alegerile pentru parlamentul central.

Precum șcim, aceste alegeri se vor incepe în 4 Martie n. c. De astă-dată vine Bucovina întâiu la rând și Românii vor avé sé alegă primul deputat al lor în curia a cincia pentru dieta imperială.

Pe temeiul hotăririlor luate în 7 Martie 1892 din partea adunării generale a reprezentanților alegătorilor români din Bucovina, în care

adunare s'a organizat partidul național, s'a format, precum am anunțat deja, și de astă-dată un comitet central electoral al Românilor bucovineni. Acest comitet a numit candidații Românilor pentru senatul imperial în cele două cercuri electorale române și în curia a cincia.

Astfel pentru cele două cercuri electorale rurale comitetul a candidat pe domnii: Iancu Lupul deputat dietal și mareșal al țării, și Eudoxiu baron de *Hormuzachi* deputat în dieta țării, bărbați bine cunoscuți și vêduți, cari nu pentru întâia ôră vor întruni voturile alegătorilor români.

În ce privește curia a cincia, în care pentru prima ôră Românii vor alege deputat pe basa noiei legi electorale, partidul național a avut în vedere să se alegă un bărbat, care pe lângă țăriă de caracter, să aibă și energia, zelul și stăruința de lipsă în urmărirea scopului propus.

Aceste calități le-a aflat în persoana d-lui *Dr. George Popovici*, un bărbat tînăr, activ, inteligent și învâpăiat naționalist, în care Românii bucovineni pun mari speranțe, privind într'ensul un reprezentant de frunte al năsuințelor și aspirațiunilor sincere naționaliste.

În sêptemăna ce vine se vor întruni în diferitele districte adunări electorale ale Românilor în scopul de-a se pregăti și organiza pentru viitôrea luptă electorală.

Ceea ce dorim noi în ajunul acțiunei electorale Românilor bucovineni este, ca să fiă pêtrunși de însemnătatea momentului, care-i chiamă să lupte în unire pentru ca să scape de sub atmosfera apăsătôre, ce-i încungiuară ați de tôte părțile. Tôte elementele curate și pline

FOILETONUL „GAZETEI TRANSILVANIEI”.

CÂMPIEI!

Te salut, Câmpie dragă, loc ce-mi ești așa de sfânt,
Mă re'ntorc din pribegie să sărut al tău pământ
Să mai revăd încă-odată lumea, codrii, cerul tău
Și să mai trăesc o clipă în frumos trecutul meu.

Nu mă mai cunosc, vèd bine, — două-deci de ani

De când eu în pribegie prin străini cu dor te-am plâns,
Sunt bătrân cu plete albe, der în sin îți mai nutresc
Dragostea de altă-dată, și ca-atunci te mai iubesc;

Nu mă mai cunosc, vèd bine, — și vai! caută să-ți

Ce amar e când se simte străin omu 'n satul lui,
Și din tot ce-avea odată drag și scump pe acest pământ
I-a rămas numai o cruce solitară, și-un mormânt.

Unde-i casa-mi părintescă „unde ochii am deschis
Și-unde primele cuvinte: tată, mamă eu am dis?”
Tată, mamă! unde sunteți? în ce loc ați dispărut?
Că-am venit din depărtare să vă vèd, să vă sărut!

Cât de drag v'am mai fost, Dòmne! ați luptat o luptă

Să-mi puteți ursi norocul, — însă n'ați ajuns la țintă
Că a sorții prigoniire tot mereu făcându-mi silă
Dela sinul vostru dulce m'a răpit fără de milă.

Și-acum stau la pórta-ogrăzii și mă uit plângend
[spre casă

Alți ômeni trăesc pe-acia, și-a mea inimă e arsă,
De un dor fără de margini, de-o durere fără nume —
Cât mi-a răpit cruda sôrte, nu-mi mai pôte da o lume.

Și pe marginea de uliți se opresc ômenii 'n cale
Privind lung ca să străbată cât dor port și câtă jale?!
Ômeni bunî, este zădarnic să 'ncecați adêncul mării
Și să-mi mângăiați durerea și obida supărării!

M'am născut în casa acêsta, și aici am crescut mare
Cunosc ulițele tôte și livețile din vale,
Uite și bisericuța, o cunosc și-mi cade greu
Să-mi amintesc fericirea dulce și trecutul meu.

Vèd, uite! și acum pe mama cum mă sôrbe cu privirea
Pe când eu colo în strană dulce le cetesce psaltirea,
Și cum stă tata și-ascultă și-și gândesc 'n gândul său
Cât m'am mai trudit sêrmanul! și priviți, e fiul meu!

Uite și dumbrava verde, și pădurea mea cea dragă
Unde mă perdiam adese rêtăcind cu diua 'ntrégă
Și-i cunosc până și-acuma tôte mândrele poteci
Că-am născut în casa-acêsta, și-am copilărit aici.

Nu mă mai cunosc, Câmpie! și de-mi cade așa de

Este că tot cam asemeni nu te mai cunosc nici eu,
Te-ai schimbat de-atâta vreme, vânturi grele te-au lovit
Și străin din lumea largă la-al tău sin au năvălit.

Ei și-au supt puterea 'ntrégă, și și-au rêsclățit copiii,
Ce s'au sciut face, Dòmne! bogățiile Câmpiei?

Că-i sêrac Câmpeanul astăzi, ni-l'a sêracit străinul
I-a răpit vatra din vale, pentru còsta cu pelinul;

Și-i rămas, rămas cu totul, nu mai sci 'ncătrău să-

Intunerecul e mare, și s'a pus în cale cruce.
Adêncit în somnul morții, mi-se-opresce muntea 'n loc
Când privesc la nepăsarea lui cea fără de noroc.

Ași voi să strig să-audă strigatu-mi națiunea 'ntrégă:
„Că nu mai cunosc Câmpia ce mi-a fost așa de dragă,
Că o-au năpădit străinii și-au intrat deja pe pòrtă
Că ai noștri dorm cu toții și Câmpia 'ntrégă-i mórta”.

Vai! și iar pornesc în lume, și pornesc plângend din

Și s'aud în a mea urmă 'năbușitele-ți suspine —
Sculați, fraților de-acuma, vă treziți că-i diua mare,
Numa 'n luptă e viața, numa 'n luptă și-'n lucrare.

Binecuvântat să fiă cine-mi va da o putință
Să mai re'ntorc în Câmpie, și întréga mea voință —
Și țăriă mea întrégă să dedic fraților mei,
Să scăpăm ce se mai pôte, ori să mă 'nmormânt cu ei.

Blăstămat rămăe însă cel ce mi-a croit destinul
Și m'ampins departe 'n lume să-mi mânc pânea cu

Cine m'a scos din Câmpie să nu-l încapă mormântul
Precum nu mă 'ncepe astăzi nici pe mine 'ntrég pământul.

Chibuleut, 1896.

V. B. Munteșcu.

de viață ale poporului să se concentreze în jurul bărbaților, cari nu numai simt pentru sârtea poporului român, ci posed și energia și hărnicia, de-a da putere și greutate apărării drepturilor lui, atât de mult nesocotite și neglijate chiar și de unii reprezentanți ai lui, — bărbați cari se aibă hărnicia și curajul a deschide ochii forurilor înalte față cu acest popor brav, care ca răsplată pentru lealitatea sa, pentru jertfele de avere și sânge, aduse în interesul tronului și al monarchiei e amenințat cu peire.

Revistă politică.

Privirile tuturor sunt îndreptate acum asupra *ostrovului Creta*. Turburările de aici au crescut tot mai mult în cursul săptămânii, și acum nu se mai vorbește numai despre nise turburări, ci de o *răscolă în totă forma*, care a aprins ostrovul acesta și care pune pe gânduri guvernele tuturor țerilor din Europa. Răscola a izbucnit în orașul Canea, unde s'au întâmplat mai întâi ciocniri sângeroase între Turci și între Creștinii, și de aici apoi s'a întins peste partea cea mai mare a ostrovului. — Care vor fi fost de pricină la începerea răscôlei: Turcii sau Creștinii?... iată o întrebare, la al cărei răspuns gazetele nu se pot înțelege între ele. Unele dic, că Turcii, căci aceștia ar fi voit prin inoirea turburărilor să zădărnicescă schimbările, ce aveau să se facă în Creta în urma stăruinței puterilor din afară; altele susțin, că Creștinii; séu mai bine dicând, Grecii din Creta, cari ar voi să se smulgă de sub stăpânirea turcescă și să se unescă cu ceilalți Greci din regatul Greciei.

Se vede trăba însă, că nu prea greșesc aceia, cari susțin, că Grecii din regat au ațipat tocul din Creta, deore-ce în Grecia s'a făcut mare svon cu răscola. Grecii din toate părțile au cerut dela guvernul din Atena să nu lase pe frații lor din Creta pradă Turcilor, érá de altă parte i-a îndemnat pe aceștia, să nu mai sufere domnia turcescă, ci să spuie fățiș, că se alipesc la regatul grecesc. Și sfaturile acestea au și fost ascultate. Creștinii din Creta, séu cel puțin Grecii de aici, au ridicat stégul grecesc și au trâmbitat în toate părțile, că ei nu mai voiesc să mai știe nimic de poruncile Sultanului și că de aici înainte îl cunosc de domnitor al lor numai pe regele Gheorghe al Greciei. De altă parte guvernul grecesc a pregătit mai multe corábii pline cu ostași, pe care le-a trimis cu mare alaiú

la ostrovul răsculat chiar sub conducerea prințului de corónă grecesc, sub cuvânt, că voiesc să apere pe cei de o nație și o lege cu ei din Creta. Se înțelege însă, că nici Turcia nu va rămâne cu mâinile în sín. Se dic, că guvernul turcesc ar fi declarat, că decă Grecii trimit corábii înarmate la Creta și vor căuta să împedee demolirea răscôlei, Turcii vor pregăti și ei oștire și se vor îndrepta spre granițele grecesci.

Va să dică, ițele se pot incurca grozav de tare și cu toate că până acuma încă nu s'a arătat nici o stea cu codă, de vor merge lucrurile așa mai departe, ne putem tređi în curând cu un războiú între Greci și Turci. Lucrul acesta însă nu le-ar prea veni la socotélă puterilor celor mari, care au lipsă de pace, și de aceea toate din toate părțile își dau silința să mulcomescă neînțelegerile dintre Greci și Turci, și în deosebi stăruiesc pe lângă Grecia, să bage bine de seamă ce face, căci cu Turcul nu prea e de glumit.

Acuma de!... e altă vorbă, decă toate puterile sunt într'adevăr așa de pacinice, după cum se arată pe față. În deosebi unii dic, că Anglia pare că n'ar vedé cu ochi réi o ciocnire între Greci și Turci, ca astfel să se mărescă puterea în marea mediterană pe socotéla Turciei, și că spre scopul acesta Englesii i-ar și ajuta pe sub ascuns pe Greci cu bani, căci altfel știut este, că cei din Grecia într'ale pungi sunt cam slăbiți. Ce va mai fi de aici înainte și cum se vor mai întórce lucrurile, vom vedé în curând.

Și pe când lucrurile acestea s'au petrecut în țeri depărtate, pe atunci în *Boemia*, care este o țera de corónă a monarchiei noastre, *dieta din Praga* a hotărít, să se facă o rugare către Maj. Sa Impératul, ca să se încoroneze și ca rege al Boemiei. Hotărírea acesta au luat-o cu glăsurie toți deputații cehi séu boemi, pe când Nemții din dieta n'au voit să știe nimica de ea, ci au eșit cu toții afară din adunare, nevoind să ia parte la votare. Hotărírea acesta însă nu-i supără numai pe Nemții din dieta boemă, ci și pe alți Nemți, precum și pe domni noștri din Budapesta, cari n'ar vrea, ca Maj. Sa să se încoroneze și ca rege al altei țeri, ci ar voi să rămâie numai împérat al Austriei și rege al Ungariei. Vom vedé acum, cum va hotărí Maj. Sa împératul în această privință. Incorona-se-va și ca rege al Boemiei séu nu?... La cas, când s'ar încorona, ar mai cădea nasul stăpânitor noștri cel puțin cu o jumătate de metru.

O fôia francesă despre doctorul Assaky.

Sub titlul „Un reintors“ fôia parisană „Le Gaulois“ din 3 Februarie n. scrie următoarele:

„Era în 1812. Napoleon I era gata să facă expediția sa în Rusia. În timpul acesta trăia în Roma un tiner archiolog, George Assaky, care își întâria pe atunci în studiul limbii lui Petrarca. Membru al unei familii foarte bune din Moldova, G. Assaky avea intrare în înalta societate română. Astfel făcu el cunosința cu generalul Miollis, comandantul garnisoniei francesce din Roma, cu care se împretini în curând. În momentul, când campania erasé începă generalul Miollis, îl chemă pe G. Assaky și 'l îndemná a se întórce în Moldova, unde după expediția rusescă armata francesă avea să trecă, ca să reînființee regatul vechei Dacii.

— Locul d-tale e acolo, dicé Miollis; d-ta ești chemat să faci mari servicii țerii d-tale.

Assaky plecă îndată; dér când sosi în Moldova, armata cea mare se împărștiasé și prințul Scarlat Callimachi domnia în țera. G. Assaky avú înțelepciunea a nu face pe supératul și în scurtă vreme își câștigă un nume ilustru în științe și în literatură, ocupând locul cel dintăiu între învățații țerii și câștigându-și din toate punctele de vedere dreptul la recunoștința țerii sale, care îl ridică în anii din urmă o statuă.

Doctorul Assaky, sorie mai departe fôia francesă, agregat (docent) el facultăților nostre de medicină, despre care se vorbește mult acum, este nepotul direct al lui G. Assaky. El e de asemenea nepotul d-nei Edgar Quinet, veduva vestitului istoric și ea însăși scriitoare destinsă; va să dică are pe cine să se razime.

Odysea doctorului Assaky este minunată. Acest Român, Frances prin inimă și adopțiune, ajunge în câți-va ani laureat al Academiei de științe și al celei de medicină și agregat: el se face profesor în Lille, când țera sa de baștină îl reclamă și printr'o lege specială îl pune în fruntea institutului de chirurgie. În același timp diplomația română isbutesc ca guvernul frances să-i lase doctorului Assaky titlul de agregat și în Bucuresci el face o mișcare extraordinară în arta medicinei și a chirurgiei. El e sərbătorit în banchete pline de elogi și în el se salută ténéra știința română, ficia științei francesce.

Primit la Curtea română, regina Elisabeta îi arată simpatia sa, dându-i scrierile sale cu următoarele ougetări autografe: „Aceia, cari trăiesc pentru a veni în ajutorul altora, învață a cunosce căile ascuse ale suferinței!“

Carmen Sylva.

„În serviciul acelora, cari suferé, — étă partea din cer, ce ni s'a acordat pe pământ!“

26 Decembrie 1890.

Elisabeta.

Dedicațiunile acestea, scrise cu cernélă albastră și cu scrisóra înaltă și largă a regiunii, sunt în limba francesă. Ele sunt tot atât de măgulitoare pentru noi, ca și pentru doctorul Assaky, deopotrivă Frances ca și Român.

Cunoscétor de multe limbi, ténérul învățat călătorește mult; el e primit în „Casa Albă“ la președintele Statelor-Unite, Cleveland, și la curtea rusescă, unde în vara a. 1891, în 22 Iulie, Ţarul Alexandru III îi dá audiență în palatul Peterhof, unde Assaky a fost prezentat de d-l de Giers, un amic al familiei sale. Dina acesta de astfel este în deosebi scumpă tuturor inimilor francesce, deore-ce în această di admiralul Gervais și statul séu major dejunară în Peterhof, a doua di după sosirea la Cronstadt. Doctorul Assaky a fost între meseri. A doua di, invitat fiind de marele duce Vladimir, el visită tabéra dela Krasnoco-Seló.

Aici se cade a aminti, că ténérul învățat s'a bătut vitejose la Plevna în războiul ruso-turo din 1877; el fu decorat pe câmpul de luptă cu un ordin rusesc și cu unul român. El era student în Franca, când erupse războiul, și plecă fără zăbavă, cum plecase odinioară Gheorghe Assaky din Roma la statul generalului Miollis. —

Doctorul Assaky s'a întors între noi după o absență de patru ani și deja este omul șilei: toți sunt siguri, că el își va face știința plăcută și aparatele sale puțin dureroase, și el este primit în Paris ca un Parisian, pe care împrejurările l'au ținut vreme îndelungată departe de boulevard, de cercurile și întrunirile sociale.

Doctorul Assaky este în adevăr Parisian cu trup, cu suflet și, căsătorit cu d-na Magnier d'Hayen, el va fi din nou întâlnit la întruniri și în lumea mare, unde cei doi ochi strălucitori ca nisca petri scumpe ai acestui medic practic ferocit, amabil și suridător, cari te pătrund până în adénoul sufletului, nu vor puté rămâne neobservați.“

Tot în modul acesta elogios se exprimă și fôia „Figaro“ într'un articol semnat de Emile Gautier despre doctorul Assaky, pe care o bóla gravă l'a silit să părăsescă capitala României, unde în scurt timp își câștigase merite atât de mari pe terenul chirurgiei.

Serbare școlară în Blașiu.

Blașiu, 11 Februarie n. 1897.

Domnule Redactor! Peste un secul s'a serbat în Blașiu cu multă pietate sərbătorirea de *Trei-Sânți*, ca sərbătorirea școlilor de aici. Episcopul nostru Grigorie Maior, carele pentru simțămintele sale românesce a fost scos din scaun, făcuse o fundațiune de 120 gaibeni, anume spre ajutorarea școlărilor mai lipsiți și obligase tinerimea de aici, ca la *Trei-Sânți* să țină cuvântări festive.

Vrăbiuț.

(Poveste).

Acum să vă povestesc, dragii mei, o poveste, de care nici n'o fost, nici nu mai este, — o poveste de smei, bălaur și uriaș.

Se dic, că a fost odată un om, care a avut trei feciori. Omul acela mai avea și o turmă de oi, pe care cât a trăit le-a păscut pe hotarul smeului, la ierbă de mătășă, care era cea mai alésă.

După mórtea bérânului, a rămas turma în stăpânirea celor trei feciori ai séi, căroro li-a lăsat cu limbă de mórte, ca oile tot la ierbă de mătășă să le pască pe liveșile smeului și a aceluia să fiă turma întrégă, care le va puté păđi acolo.

A plecat cel mai mare cu oile la pășune, dér abia a ajuns acolo și étă că și vine bala de smeu c'o falcă 'n ceriu și cu una pe pământ și dicé către fecior: „Taleleu de capul téu, mănec-ți corbii trupul téu! Nu mi-a fost destul, că tatál téu mi-a păscut ierbă, acum ai venit să mi-o pasci și tu? Ori să stai să ne luptăm și 'n săbii să ne tăiem, ori să ne luăm la trântit și

apoi la biruit, și care va rămâne, el moșia să mi o ia!“

Feciorul cel mai mare n'a cutezat a se apuca la luptă cu smeu, ci a plecat cu oile acasă. A doua di a plecat feciorul cel mijlociu, dér și acesta a venit cu oile acasă.

A treia di a plecat cel mai mic, pe care l'a chiămat Vrăbiuț, dér abia a ajuns cu oile la pășune și étă și vine bala de smeu și dicé către Vrăbiuț: „Taleleu de capul téu, mănec-ți corbii trupul téu! Nu v'a fost destul, că am lăsat pe tatál vostru cu oile la pășune, acum mai veniți și voi? Ori să stai să ne luptăm și 'n săbii să ne tăiem, ori să ne luăm la trântit și apoi la biruit, și care va rămâne, el pășiunea să o ia!“

— Să ne luăm la trântit, dicé Vrăbiuț. Atunci a prins smeu pe Vrăbiuț și așa l'a trântit de tare de a intrat prin pământ până 'n șele. După aceea smulgându-se Vrăbiuț din pământ așa a trântit de tare pe smeu, de a intrat până 'n gât prin pământ și, luându-i sabia, 'i-a tăiat capul și a rămas cu oile la pășune până séra.

Vedénd frații lui Vrăbiuț, că acesta

nu vine cu oile dela pășune până séra, au plecat după el, cređénd, că bala de smeu îl va fi omorít. Când au ajuns acolo, l'au aflat ședénd lângă oi, cari acum erau ale lui; de aceea ceialalți doi frați și erau tare mânioși pe el.

Nesciind frații cei mai mari, cum se se scape de el, — căci pe semne și pe vremurile acelea erau frați réi, dragii mei, — au mánat pe Vrăbiuț într'o pădure, unde se vedea un foc mare, ca să le aducă și lor jar și să facă peste nópte foc lângă oi, cum e datina ciobanilor.

Și a plecat Vrăbiuț după jar în pădurea, ce se zărea, și a mers multă lume împérâția, ca Dumneđu să ne ție, — căci cuvântul din poveste tot mai înainte este și tot mai frumos se povestesc. Cine va asculta, multe va învăța; cine va adormi, nimic nu va auđi, — până s'a întâlnit cu *Bună séra*, care era ca un om bérân cu barbă de fén. Vrăbiuț a întrebat, că cine este? Érá ea a răspuns: că e *Bună séra*, care merge în lume în totă ziua odată. Atunci Vrăbiuț a prins'o și crepénd un lemn cu sécurea, a bágat-o cu barba acolo, érá mâ-

nile 'i le-a legat în spate. Tot așa a făcut cu *Među-noptii* și cu *Bună-diminéța*.

Ajungénd în urmă în pădure, a vedú de departe lângă foc ședénd un bălaur cu două-spre-dece capete, care frigea un om în frigare. Vrăbiuț a cerut foc dela el, ér bălaurul a đis, că îi va da foc numai să-i aducă inelul și năframa dela fata împératului, care ședea mai departe în altă pădure, érá de nu 'i-le va aduce, atunci să știe, că și pe el îl va pune în frigare și-l va mánca.

Era tot nópte; căci dóra știți, dragii mei, ce a făcut Vrăbiuț, cu *Bună-séra*, cu *Među-noptii* și cu *Bună-diminéța*.

Destul că mergénd el acum așa supérat prin pădure, s'a întâlnit c'o muiere bérână, căreia 'i-a povestit nécasul lui. Aceea era tocmai ursitóra. Ea 'i-a spus cum se fure inelul și năframa dela fata împératului, apoi 'i-a dat un arc și s'a dus mai departe.

Ajungénd Vrăbiuț la porțile împératului, a tras cu arcul și a omorít cănele, care când lătra, făcea să se deștepte din somn împératul. Tot așa a făcut și cu co-

Adunarea generală estra-ordinară.

Făgăraș, Februarie 1897.

Congregațiunea comitatului Făgăraș a ținut în 4 Februarie o ședință estra-ordinară, care a fost slab cercetată și a decurs în linisce. Dintre obiecte mai de însemnătate a fost punctul despre *elocrea banilor comitatensî*, cestiunea rămasă nehotărâtă din ședința trecută.

Până acum a fost obiceiul, că banii comitatensî și orfanii se depuneau la cele trei bănci din Făgăraș: „Furnica“, „Vorschussverein“ și „Takarékpenztár“, fără nici o specială condițiune. În anul acesta la „Takarékpenztár“, numită și „banca jidovescă“, s'au întemplat, precum se vorbesce unele lucruri, cari au dat ansă la ore-cari nedumeriri, și, ce-i mai curios, în fruntea acestui institut stă ca președinte însuși fișpanul.

Voiu aminti la acest loc, că la adunarea precedentă venise comitetul permanent, compus tot numai din „patrioți“, cu propunerea, ca pe viitor banii să se depună la respectivele bănci, numai sub acea condițiune, *dacă băncile vor accepta în comitetul de supraveghiere câte-un comisar ales și esmis de adunarea generală comitatensă, care să aibă dreptul a controla ori și când tot mersul și afacerile băncei.*

Românii observară numai decât intențiunea acestei apucături, și o combătură cu argumente puternice, basate pe lege și statute la cari ceata mamelucilor nici nu îndrăsnî să reflecteze, cu tot cinismul lor. Singur d-l fiscal Dr. Andreiu Micu a ținut să ne surprindă făcând o slabă încercare de-a o susține, dăr pășirea rezolută a membrilor români, cari arătară absurditatea acestei propuneri, aduse în cea mai mare confuziune pe „domnii“ din fruntea comitatului, cari în zăpăceala lor nu mai sciau să se reculă, nu sciau ce și cum să pună la vot. În sfârșit, după multă și grea bătăie de cap, s'au pus la vot cestiunea cu „comisarul“, care însă cădu cu voturi românesce. Astfel fetul jidano-maghiar s'a născut mort.

Venind la votare cestiunea, că la cari bănci să se depună banii, Românii făcură propunerea, să se dea și băncei „Olteana“ din Viștea o anumită sumă. „Patrioții“, voind să păcălescă pe Români, pun la vot propunerea, că să se depună banii la cele trei bănci din Făgăraș, la ce Românii votăză cu „nu“. Fișpanul și după el argații lui dau să ridă, în credința, că prin urmare elocarea banilor a picat! „Ho, ho, d-le fișpan, nu așa stă lucrul“, îl capaciteză Românii, până când apoi vedându-se că ei înșiși sunt cei păcăliți, fac nasuri lungi și „Măria sa“ d-l fișpan, deși declară, că „nu poate face *nebumia* aceea, de a pune erăși cestiunea elocării banilor pe tapet“, totuși rugă adunarea generală „să decidă asupra elocării banilor“ și așa spre a eși din impas se decide a se da propunerea înapoi comitetului permanent.

În ședința din Februarie apoi comitetul permanent, respective domnii dela comitat, sătui de gloria din adunarea trecută, nu mai „reinviară pe mortul comisar“, ci se decide depunerea banilor la cele trei bănci din Făgăraș și 10.000 fl. la „Olteana“ din Viștea inferioară „fără comisar“.

Încercarea șovinistilor jidano-maghiari de-a băga câte-un „spitzli“ de al lor la bănci, și aici, cred, că mai mult banca „Furnica“ o au avut-o în vedere, este un simptom forte caracteristic, într'un timp ca acesta, când atacurile pressei jidano-maghiare contra băncilor românesce devin tot mai dese, și când cu deosebire încăpăținatul șecuiu György Endre urgéză de mult introducerea de „comissari ministeriali“ la băncile românesce: Nu vor fi ore ghiare mai lungi aici?

Observ, că membrii direcțiunii dela „Furnica“ au declarat scurt și precis, că nu primesc nici un „comissar“, ci abdică banii comitatului, ceea ce apoi 'i-a mai recorit pe înfierbântații „patrioți“.

Un trist rol a jucat, ca tot-deuna, popa săsesc, care deși e membru la banca săsescă „Vorschussverein“, ar fi fost și pro și contra, ér după el și ceilalți Sași. Cum e vorba, deocă se aruncă o oie în prăpastia merg tôte după ea. Cestiunea elocării banilor de-alfel încă nu e definitiv rezolvată, căci acum s'a esmis o comisiune de 9 membri, cari să studieze(!?) această cestiune și să prezenteze un proiect adunării. Se pôte că comisarul cu mustăți lungi, cu perciuni și pinteți la picioare să se mai arăte încă ca o stahă în sala comitatului.

Să fiă deci forte cu băgare de seamă Românii, căci e vorba de două-trei sute de mii, *banii românesce* adunați din sudorea poporului român, cari nu trebuiesc puși în joc și nici lăsați pe mâni nechiamate și nesigure.

Tot în această ședință s'a publicat și concludiunea pentru *edificarea unei linii ferate Făgăraș-Brașov și Făgăraș-Zărnesci* a d-lui Dr. Ioan Șenchea și soții. Precum se vorbesce, linia spre Brașov va duce prin comunele Mândra, Șercaia, Vad, Ohaba, Șinca-Veche, Șinca-Nouă, Vulcan, Codlea, Ghimbav și Brașov (la Bartolomeiu).

Rescriptele municipiilor străine, cu deosebire al comitatului Zemplin, pentru *episcopia gr. cat. maghiară* s'au pus „ad acta“.

S'au mai rezolvat câte-va lucruri de puțină însemnătate și cu acestea s'a închis ședința la 12 ore din zi.

Români au luat puțin parte, pôte și din cauza timpului urit. Ar fi bine însă și necesar deocă membrii români pe viitor ar arăta mai mult interes față de adunările generale.

—a.

Câte-va cuvinte despre Mama de familie.

„A fi mamă este fericirea cea mai mare, onărea cea mai mare și destinațiunea cea mai înaltă a femeii“.

„Cuvântul nostru cel dintăiu E numele de mamă Ah, dulce e acest cuvânt, E dulce afar din sémă“.

I.

Juna femeia, părăsind casa părintescă, se face soție, și în urmă mamă.

Cea dintăiu cugetare, ce ar trebui a se da acestei femei, este aceea de-a se ocupa mai mult cu ceea ce trebuie să însufle copilului ei, decât cu ceea ce trebuie să-l învețe; sunt destui alții, cari îl vor face învățat, ér virtuos numai muma îl pôte face, așa-dér muma bună va începe mai întâiu educațiunea sufletului spre a puté odată povéții înțelegerea.

Ceea ce este inima în corpul omului, aceea este mama în familia sa. Din inimă vin simțemintele, care caracterizează pe om. Inima bună și nobilă face pe om bun și nobil. Inima bună și liniștită este fericirea adevărată a omului pe pământ.

Astfel mama bună și nobilă este fericirea nu numai a copilului său, ci este fericirea familiei sale, a societății, a națiunii și a poporului.

Femeia, pe cât este ea de debilă ființă, pe atât se simte de puternică ca mamă. Iubirea, care o are către copilul său, îi redă puterea între tôte greutățile lumii; pôte să vină asupra ei ori-ce necasuri și suferințe, ea speră, că acelea îndată vor trece și se va ușura, deocă va cresce fiul său și ea va avea ajutor dela el. De ar veni asupra ei o mulțime de intristări și amărăciuni, ea totuși se simte veselă, că îi zimbesc cu dulcetéa fiul ei nevinovat, și ea îl strînge la pieptul său sfășiat de dureri și își uită pentru un moment necasurile sale.

Dumnezeu a destinat mamei un loc mare și sublim în lume, un loc, unde ea este neînconjurat de lipsă lângă fiul său, ca să-l crească, și această recunoștință de sine îi dă puteri, ca să-și ducă greutatea scumpă mai departe printre valorile grele ale lumii. Și dacă 'i-a ajutat bunul Dumnezeu a trece printre tôte greutățile, a-și cresce pe fiul său, deocă acela a ajuns într'o stare fericită și onorată în societatea omenescă, cu câtă mulțămire și fericire privesce ea la iubitul său fiu, și par'că de pe buzele ei s'ar puté ceti cuvintele: „acesta este fiul meu, étă, eu nu m'am trudit și trăit înzădar!“

Cine cunoșce o mai frumoasă

chiămare, decât aceea a mamei de familie?

Cuvântul mamă însemneză bunătate și iubire nemărginită. Proverbul Eremia dice: „Numai bunătatea lui Dumnezeu pôte să întrécă bunătatea inimei unei mame“.

Când pronunț numele de mamă mi-se umple sufletul de respect cătră acest nume prețios și sânt, și nu sunt în stare a afla destule cuvinte pentru a descrie în tótă mărirea și strălucirea sa acest nume, pe care îl pronunță buzele fiă-cărui muritor; spre pronunțarea acestui nume se deschid întâia-ora buzele, inocente și zimbătoare ale micului copil din lăgău. Ér numele de mamă este așa de strălucit pentru însemnătatea misiunii, ce au de a împlini mamele. Demnitatea chiămării mamei s'a înălțat prin ceea împrejurare, că Dumnezeu a folosit și folosesc mamele ca mijloc corăspunător spre a lăți pe întregul pământ icóna mării Dumnezeesce.

Nu este dragoste mai înaltă, decât chiămarea unei mame creștine, care voesc a purta cu demnitate numele său; pentru-că mamele sunt sufletul și temelia caselor, familiilor, națiunilor și religiunii; dela modul cum își împlinesc mamele misiunea lor înaltă, atărnă înflorirea societății omenesci și eterna ei fericire, precum dice S. Scriptură: „Femeile înțelepte au edificat casa, ér cea fără de minte le-a surpat cu mânele sale“. (Prov. Solom. 14. 1.). „Femea de trebă face bărbatului mărirea“. (Prov. Solom. 11. 16). În pieptul nobil al mamelor este depusă sémănta înfloririi națiunilor și popórelor.

Omul înainte de a vedé lumina lumii, petrece câte-va luni în stul mamei sale, se desvoltă, cresce și se nutresce din sufletul, sângele și puterile sufletesci ale mamei; pentru aceea însușirile morale, fizice, bune său rele ale mamei se străcóră în sângele și inima copilului.

Mamele sunt ângerii păcitori ai copiilor săi, dela ele va cere Judecătorul cel drept darea de sémă, pentiu-că n'au conclucrat prin fapte bune, de și-au pierdut copiii și mai vartos ficele lor sinceritatea inimei; pentru aceea viața lor casnică, familiară și socială trebuie să fiă oglinda moralității; după cum dice și Sânta Scriptură: „Ca și sórele răsărind în lume într'u înălțimea lui Dumnezeu, așa și femeia înțeleptă înfrumusețéază casa sa“. (Ecles. 26.); pentru-că forte rar se întemplă, ca moralitatea cea bună său rea a mamei să nu se întipărescă cu totul în inima cea môle ca cêra a ficelilor sale.

O sântă datorită a mamelor este,

cu Vrăbiuț, unde aran ómenii, și slobodind cloca acolo, ómenii au început a fugi după ea și după pui. Atunci Cerbul și cu Vrăbiuț au adunat tôte fieréle dela pluguri, au făcut din ele un om de fier, cu care aveau să méré la Uriaș.

Plecând, ei au luat și pe cumnații lor: Lupul și Ursul, căci Uriașul avea mulți câni, de nime nu se putea apropia de turmele lui.

După ce au ajuns aprópe de pădure, Lupul și Ursul au plecat înainte pe la turme, éră câinii s'au adunat tóți după ei și așa Cerbul și cu Vrăbiuț s'au putut apropia de Uriaș, care avea datina, că pe câți ómeni mergeau la el, îi prindea de mâni și picioare și atăta îi stringea, până când le sdrobea ósele.

Ajungând Vrăbiuț cu Cerbul la Uriaș, acesta 'i-a dis: „Eu' întinde-ți gâtișorul cătră nenisorul și mânuțele drăguțele, să le stringem iubitele!“

Vrăbiuț 'i-a întins omul cel de fier, pe care atăta l'a strins de gât de l'a mai întins c'o palmă. După aceea a apucat mâ-

nile și atăta le-au strins, de 'i-a plesnit pielea și a început a-i curge sânge din ele.

Simțind Uriașul, că ceva cald îi curge din mâni, a dat cu ele pe la ochi și atunci, — să veđi minune, — sângele acela cald a făcut să 'i-se deschidă ochii și a început să vadă ca tóți ómenii.

Acum nu mai putea uriașul de bucuria; de aceea a dis cătră Vrăbiuț, că ori-ce îi va cere, el îi va împlini dorința. Vrăbiuț atunci 'i-a spus pásul lui cu smeul. Uriașul l'a învățat să se ducă în curtea smeului cam pe la améđi, pe când smeul nu e acasă, să caute în grajdul de-alături, unde stă calul smeului, sub nisce podele, că acolo se află un fréu ruginit, să-l scoți de-acolo, să-l scuture și să va face un cal frumos; să încalece pe el și să-și ia și nevasta, că smeul nu-l va mai puté ajunge.

Și Vrăbiuț a făcut tocmai precum i-a spus Uriașul. S'a dus în curtea smeului, a căutat frăul de sub podelele din grajdul de-alături l'a scuturat și îndată s'a făcut un cal atât de frumos, de să nu-ți mai iai ochii de pe el. A intrat în casă, și-a luat nevasta, a încalecat pe cal și a fugit cu ea.

Când a simțit calul smeului acesta, a nechezat așa de tare, de-a audit smeul din depărtare și venind, l'a întreat: „Taleleu de capul têu, mânca-ți lupii trupul têu; n'ai ce mânca, n'ai ce bea, ori ce-mi faci inima rea?“

— Am ce mânca, am ce bea, răspunse calul. dér a luat Vrăbiuț éráși pe stăpána pe dómna noastră.

Pot eu mânca și bea ceva, căci mie-e de tot grea inima?

— Nu poți mânca, nu poți bea; dice calul, căci e acum pe fratele meu cel mai mare călare.

Uitasem să vă spun dragii mei, că calul, când a încalecat Vrăbiuț, ce l'a întreat pe acesta, cum să-l ducă: ca vântul ori ca gândul, érá Vrăbiuț a dis: că ca gândul să-l ducă!

Calul smeului mergea numai ca vântul; de aceea vedând, că n'o să mai ajungă pe Vrăbiuț, a nechezat odată tare de l'a audit calul lui Vrăbiuț și mai nechedând odată, a dis în limba lor, să-l aștepte, ori să méré mai încet, că de nu, îl omórá bala de smeul. Calul lui Vrăbiuț însă prin

nechezat 'i-a dat de scire, că atunci va aștepta, când va aruncă pe smeul până în nori și când va cadé il va sprijinî în copite, apoi il va omori.

Calul de sub smeul a făcut așa, precum l'a învățat fratele său cel mai mare. Și după ce a omorit pe smeul, a nechezat éráși și calul de sub Vrăbiuț 'i-a spus acestuia, ce s'a întemplat și stând, 'i-a ajuns.

Acum a încalecat Vrăbiuț singur pe un cal, érá nevasta lui celalalt și așa s'au dus amândoi până acasă la frații lui. De aici și-a luat turma de oi, apoi au plecat la soerul, adecă la împératul. Acesta nu a mai audit de multă vreme de ginere-său și de fata sa; de aceea după ce 'i-a vedut n'a mai putut de bucuria; a tăiat capul la mai multe scaune, a junghiat mai mulți bolovani și a făcut un ospét de-l puteai sări cu bățul. Eu pe atunci eram vornic la mész și închinam cu păharul. Dér chiar când m'am trezit ca să mánanc și eu n'am avut ce și mă suii pe o șea și v'o spuséu așa, și mă suii pe un carbune și-am gătat d'a vă mai spune.

I. G.

ca odată cu laptele lor să străcōre în inima fiilor săi iubirea de națiune, și de pe buzele lor iubitoare să în-sufle în piepturile fragede ale copiilor iubirea cătră limba națională; pentru-că trebuie să scie mamele, că numai națiunea, mama cea mai credincioasă, le-a șters lacrimile de pe obraz amestecate cu sudor crunte; deci și națiunea pretinde cu tot dreptul dela mame, ca capul ei, care a purtat atâția secolii cu un eroism ne mai pomenit cununa martirismului, să se înfrumșeteze în viitor cu cununa mării împletită din florile generațiunii, răsărite din sinurile mamei române.

Unele mame, în loc de-a crește națiunii, bisericii și societății fii și fiice devotate urmașilor, cresc fiare sălbatică, fără suflet și inimă, străcurând imoralitatea în sângele lor încă de când îi poartă la sânul lor, care sîn sămănă mai mult unui abis de pasiuni destrăbălate, decât unui sîn de mamă religioasă, care trebuie să fiă asemenea unei grădine înfrumșetate cu flori și pome mirositoare ale simțurilor și virtuților creștinesci.

Unele mame introduc pe fiicele lor întâia-dată, nu în S. biserică, nu în școlă, ci în lume și în jocuri, ca să se îndulcească mai întâiu de lume, decât de casa lui Dumnezeu, și în loc să stîrpească patimele rele și să conducă cu înțelepciune sentimentele fiicelor lor, le dau libertate să lucreze de capul lor; lasă pe fiicele lor, care sunt cel mai scump tezaur al societății omenescă, ca să petrecă nopți întregi la baluri, ori chiar la unele petreceri imorale; apoi decă ele își calcă în picioare curățenia sufletescă, cum vor fi în stare a deveni mame adevărate ale generațiunii viitoare?

Fiind stînsă din inimile veștede ale acelor fiice făclia religiunii și a virtuților, cum vor mai pute sădi în inima generațiunii viitoare scîntea credinței și a moralității? Ce mai poate aștepta dela nisce copii crescuți astfel națiunea și biserica? Față cu acei copii nu va pute sădice împreună cu S. Scriptură: „Fericit este pântecul care te-a purtat, și țîțele care ai supt“, ci se va dice: Blăstemat este sînul care te-a născut.

Acuma vom arăta, care sunt calitățile cele mai esențiale ale unei mame virtuose care nu se poate compara cu nimica în lume.

Ea din dragostea cătră ai săi se uită pe sine, și cea mai dulce a ei ocupațiune este de a se osteni și a se îngriji neîncetat pentru cei din împrejurul său.

Ea se ocupă și din noapte în noapte, nu de tericirea sa, ci de tericirea ființelor incredințate iubirei și îngrijirei sale. Ea lucrează neîncetat, nu pentru a satisface propriilor sale lipse, ci pentru a crește bunăstarea familiei sale.

Ea nu-și aparține șie-și, ea este mamă și trăește numai pentru copiii săi. După ce li-a dat viață prin cele mai crude suferințe și cu pericolul vieții sale, câtă îngrijire trebuie să aibă ea pentru sănătatea lor! Când totul dōrme împrejurul său, ea singură vegheză lângă lēgănul micuțului ei; și când scumpul ei copilăș se bolnăvesce, ea atunci cu cea mai mare jertfă pădește lângă patul durerii, urmăresce totă suflarea fiului său și imploră asupra lui îndurarea Atot-poternicului Creator. Nimenea nu cunoște jertfele sale, nimenea n'a văduț suferințele sale, numai Dumnezeu le-a văduț, numai El a fost martor lacrimilor și suspinurilor mamei, care le-a scris în cartea sa.

Ea este mamă de familie și are să se gândească pentru toți ai săi, și acēta o primesce cu cea mai mare plăcere a sufletului. Ea și decă se bolnăvesce vre-odată, n'are liniște,

ci trebuie să veghizeze și atunci pentru sănătatea și ordinea celor din casă; ea chiar fiind lipsită de diferite bucurii și mulțămiri, totuși îngrijese cu căldură de ai casei ei.

Ca un ânger de bunătațe și de pace, ea mănține ordinea în casa sa, și nu se ocupă, decât cu grija de a face fericiți pe toți ai săi.

Cât de nobilă apare ea în împlinirea chiâmărei sale! Ce nobleță în modestele ei ocupațiuni! Ce sublimitate în viața ei! și câte binefaceri în faptele sale nesciute!

Astfel este mama unei familii creștine, acest model de devotament și de afecțiunea cea mai desinteresată.

Prof. Dr. Elefterescu.

Convocare.

Reuniunea sodalilor români din Clușii își va ține adunarea sa generală în 22 Februarie n. o. în casina română dela edificiul „Economul“, la care sunt invitați atât p. t. d-nii membri, cât și alți iubitori de înflorirea clasei mijlocii.

Programa: 1) Cuvânt de deschidere al președintelui. 2) Raportul secretarului despre activitatea comitetului. 3) Raportul casarului. 4) Votarea bugetului. 5) Eventuale propuneri. 6) Alegerea noului comitet.

Din ședința comitetului ținută în Clușii la 18 Februarie n. 1897.

Basilii Podoba, Iacob Mureșian,
președinte. secret. Reuniunii.

Cunoscințe folositoare.

Hărtia.

În timpurile vechi, când încă nu era cunoscută în lume hărtia, omii întrebunțau în loc de hărtia nisce lepedi de piatră, de cēră, ori de plumb, în cari săpau literile, ce voiau să scrie. Mai târziu au început să scrie pe piei de animale, pe anumite scōrțe, ori frunze de arbori; unele poporă din vechime scriau pe pânză de bumbac, pe care scriau cu penelul și cu colōre.

Cam cu 600 de ani înainte de Christos a început să se fabrice un fel de hărtia din ierba așa numită *Papyrus antiquorum* sēu *Cyperus papyrus*. Acēstă ierbă creștea prin locurile mociroșe ale Egiptului și era înaltă de 2—3 metri și grosă, avēnd mēduvă la mijloc. Mēduva acēsta se crepa în fășii lungi și late, care se puneau unele lângă altele; peste ele se puneau de-a curmezișul alte fășii și se udau apoi cu apă amestecată cu un fel de clei. După ce se mai uscau, se tescuiau bine și astfel se forma o turtă mare și lată. Acēsta era hărtia de *papyrus*, care era foarte întrebunțată pe timpul împărățiilor romani. Chiar până adî s'au păstrat unele foi de *papyrus* din timpurile cele mai vechi și scrisōrea de pe ele se pōte încă ceti.

Fiind-că acum se scriea cam tot numai pe hărtia de acēsta, ea avea o trecere grozav de mare și era scumpă de minune, ba la urmă nici nu se mai găsia. Atunci Europeii începură a scrie pe *pergament*, care se fabrica în orașul Pergamos (Asia mică) din piei de animale, ēr Orientalii pe hărtia de bumbac, care se mai numia și *pergament de postav*, care era cunoscut la Chinesii încă de pe la anul 123 înainte de Christos. Dela Chinesii s'a răspândit în tot Orientul și la urmă și în Europa.

Abia pe la sfîrșitul secolului al 18-lea se inventă mașina de fabricat hărtia, dēr și atunci fabricațiunea era încă foarte primitivă și abia pe la începutul secolului al 19-lea, în care ne aflăm adî, a început a se fabrica hărtia mai fină.

Hărtia pe care scriem adî, nu

este alt-ceva, decât un fel de turtă subțire, formată din nisce fricele de plante. Fricellele se curăț bine pe cale chemică, se întind în apă înstraturii subțiri și la fel de grose, — ēr după ce apa se delătură prin scurgere, uscare și preasre, rămâne o fōlă subțire și dēsă, — acēsta e hărtia.

Cel mai bun material pentru fabricarea hărtiei îl formeză sdrențele de in. Fōrte bune sunt pentru scopul acesta și sdrențele de cânepă; din sdrențele de lână se pōte face numai hărtia sugētōre și de împachetat; sdrențele de mătase încă dau o hărtia rea.

Cu cât sdrențele sunt din haine mai purtate, cu atâta sunt mai potrivite. Se și făcea, mai ales în timpurile mai dinainte, un negoț fōrte mare cu sdrențele, pe cari jidovii le adunau de pe la țeranii noștrii mai pentru nimic, ēr ei le vindeau fōrte scump. În timpul din urmă însă a mai scăpătat și comerțul cu sdranțe, de-ōrece acum s'a aflat fel de fel de mașini, cu ajutorul cărora se pōte fabrica hărtia de-adreptul din plante, folosindu-se în acest scop mai cu sēmă paiele cerealelor, cânepa, urzicele, papura etc.

De pe la anul 1846 a început a se fabrica hărtia chiar și din lemn și încă în mēsură fōrte mare. Sunt anumite fabrici de celulosă, cum este și fabrica dela Zērnesci, în cari se prepară din lemn materia de lipsă pentru fabricarea hărtiei. Lemnul se sfășie mai întâiu în aschiōre mici, cari apoi se sfarmă și se turtesc bine, se pun în nisce vase de fier și se fierb în leșiă mai multe ore. Leșiă apoi se scurge și rămâne în urmă masa de lemn, ce se întrebunțeză la fabricarea hărtiei și se numește celulosă.

Cu tōtea astea, materia cea mai bună pentru fabricarea hărtiei o dau și astăzi sdrențele de haine, ēr celelalte materii se folosesc mai mult numai ca adaus lângă acestea.

Piperul.

Piperul negru, ce se întrebunțeză la noi în bucătăria, este adus din depărtări fōrte mari. În țerile tropice se află nisce tufe cu cōtōre cam de grosimea degetului și înalte de 3—4 metri. Pe aceste tufe cresc bōbele de piper, care se culeg înainte de-a se cōce prea tare, se uscă la sōre până când scōrța se înegresce și se încrețese. De cumva bōbele s'au cules înainte de vreme, după ce se uscă sunt de tot ușōre și sfărîmăciōse. Decă piperul se pune în apă, aceste bōbe se ridică la suprafață. Piperul, care are multe bōbe de acestea, nu e bun și trebuie respins. Din cauza asta nu e bine a cumpăra piper măcinat, căci acesta nu se pōte cunoște decă e bun ori e rău.

Se consumă la an în tōtă lumea cam 26 milioane de chilograme de piper, dintre care mai bine de jumătate se aduc din insula Sumatra.

Cuișōrele.

Pomul de cuișōre crește tot în țerile călduroșe, avēnd o înălțime de 6—9 metri și un trunchiu gros cam de un metru. În evul mediu au început a se aduce mai întâiu cuișōre în Europa de cătră Arabii.

Cuișōrele de-almintrelea nu sunt fructul pomului, ci numai bobocēii de flori ai lui. Acești bobocēii de flori nu se lasă pe pom până se coc prea tare, ci se culeg cu mâna sēu cu nisce cărlige, după aceea se afumă puțin la foc și apoi se uscă la sōre căpētând o colōre bună roșietică.

Cuișōrele bune trebuie să fiă moi și, apăsate cu unghia, să iēsă oleiū din ele. Oleiul este, care dă cuișōrelor gustul acela plăcut și de aceea, decă n'au oleu, nu sunt bune.

În comerț se întēplă multe înșelăciuni cu cuișōrele. Câte-odată se vënd printre cuișōre și codițele florilor de cuișōre cu trei craci. Aroma acestora e mult mai slabă decât a cuișōrelor adevărate. Cele mai mari înșelăciuni se întēplă însă la vëndarea cuișōrelor măcinate căci se macină și cuișōre de acelea, din care s'a scos oleiul, ba de multor sub numirea de făină de cuișōre se vënd nisce praf de cărămidă arsă, ori alte bazaconii, care, fiindcă sunt parfumate cu oleiul de cuișōre, nici nu se pot cunoște. Din cauza asta cei ce vor să cumpere cuișōre, să caute a-le cumpăra nemăcinate. Cuișōrele bune și întregi trebuie să se cufunde în apă, sēu cel puțin să plutescă cu capul în sus. Cele ce plutesc orisontal sēu pieșiș e semn, că n'au oleiū în ele și, prin urmare nu sunt bune.

Dare de sēmă și mulțămită publică.

Petroșeni, 10 Febr. n. 1897.

Balul ce s'a arangiat la inițiativa comitetului parochial Sămbăta în 6 Febr. n. în favorul bisericii gr. or. din Petroșeni, a avut o reușită peste așteptare, atât din punct de vedere moral cât și material.

Domnii, cari au contribuit peste prețul de intrare sunt următorii:

Dr. Botestain Samuel 3 fl. 50 cr., Buda Karoly, protopretore 1 fl. 50 cr., Dombora not. 50 cr., Dr. Rosenberg adv. 1 fl. 50 cr., Marok Mór 1 fl. 50 cr. Nic. Socol 1 fl. 50 cr., Jacobfy Rezső 1 fl., Hermann A., Gross H., Wolf M., Berger A., Ioan Vasu, Zelenfreund, Klein H., Klein M., Khon R., Jung S., Ioanovicu I., Grosssk N., Steiner S., Iana Basile pretore câte 50 cr., Avram Stanoa preot 1 fl., — toți din Petroșeni; Petru Comșa 3 fl. Ioan Moldovan 1 fl., Dumitru Lucaciu 1 fl., — din Săliște; Mihai Booiat not. în Vulcan 1 fl., Basile Trif și George Tomus din Petrila; Heinrich ing., Madesbach N., Rüppel ing. din Csimpa câte 50 cr., Teofil Tulea not. 2 fl., Simeon Chiroa 2 fl., Toma Mihutiu 1 fl. 50 cr., Nic. Dima, Buda Bela, Alex. Dima a Evtuiei, Ioan Pop protop., Nic. Stoichița, Nic. Muntean, George Dănilă prim., George Oprea preot, Petru Boldin, Petru Moisin jun., Rom. Gomboș inv., Irimie Muntean și George Miloș câte 1 fl.; Michail Rimbas și Dr. Feir câte 50 cr. — toți din Hunedōra. Budaj Iános preot 1 fl. Chausele Gyula 2 fl. Gyárfás Endre 2 fl., Schvembamer 1 fl. 50 cr., Ioan Dima jun. 2 fl. Ioan Dima sen. 2 fl., Veis R. 50 cr. Ludovic Ciucin farm. 5 fl. Ioanovic Istvan 1 fl. Oswald Iános 1 fl., George Florian 2 fl., Dr. Calman 1 fl. — toți din Lupeni: Elisaveta Stanoa preotēsă în Vurper 1 fl., Balog Ianos not. 1 fl. 50 cr., Kadar L. 60 cr. Petru Preda 50 cr., Ifj. Polacsek-Miksa 2 fl., Jozsef Sadovsky 2 fl. — toți din Petrila.

Venitul brut al balului a fost 164 fl. 60 cr. ēr spesele preste tot au fost 70 fl. 50 cr. Prin urmare rezultă un venit curat de 94 fl. 10 cruceri în favorul bisericii amintite.

În numele comitetului parochial se aduce și pe acēstă cale cea mai profundă mulțămītă și recunosință domnilor, cari ne-au onorat cu prezența și au contribuit cu obolul domniilor pentru scopul ce-l urmăresce credincioșii bisericii nōstre.

Simeon Suciu,
memb. în com. arang.

Literatură.

Din „Fōia pentru toți“, revistă literară, ce apare la Bucuresci (Pasagiul Român nr. 12) sub direcția d-lui Dumitru Stăncescu, a apărut Nr. 7, care conține: (Bucurescii descriși de un Franos); Din depărtare (versuri) de A. Vlăhuță; Decă aș fi în provincia; Dragostea unei vulpi pentru pui ei; convorbiri săptămânale (o flōre pe di); Obiceiu bun; Zambilele (nuvelă); Maimuța preotului; fiă-care minut trebuie întrebunțat; Năroc să dai D dōu!...

(snová); Un articol interesant; Romanul unui călugăr; Gândiri; Noutăți; Partea științifică (Apa și vinul); Glume; Ce însemnă unele nume de botez; Cioban; Puterea obișnuinței; Fisica de petrecere; Mulțămire; Petreceri și jocuri; Poșta redacției; Premii oferite abonabilor. Se trimit un număr de probă gratis, ori-cui oere la administrația.

Producțiuni și petreceri.

Societatea Română de diletanți „Progresul” din Făgăraș va arangia Duminecă, în 7 Martie n. c. în sala otelului „Lauritsch” din Făgăraș o producțiune teatrală. Prețurile de intrare: Locul I: șirul prim și cercle 1 fl.; șirul 2, 3, 4: 80 cr.; Locul II: 60 cr.; Partere 50 cr. și Galeria 30 cr. de persoană. Bilete se pot procura în prăvălia D-lui I. N. Peia și sera la oasă. Inceputul la 7 1/2 ore sera. Pentru comitet: Ioan Turcu, președinte. Ioan Dejenariu, cassariu. Ioan Berescu, secretar. Ofertele maritimose se vor cuita publice.

Programa:

1) „Leac pentru sócre”, comedie într'un act de Trocarul. Persónele vor fi reprezentate prin: D-l Constantin Toma, D-ra Maria Turcu, D-ra Letiția Popa-Radu, D-ra Elena Ganea, D-l Victor Negrea, D-l Ioan Berescu.

2) „Chiriasul fugit”, comedie într'un act de I. Vulcan. Persónele vor fi reprezentate prin: D-l Traian Pacala, D-ra Victoria Negrea, D-l Constantin Toma, D-ra Iriua Silaghi și D-l Ioan Berescu. După producțiune joc.

Bal român în Făget se va arangia la 20 Februarie n. 1897, în sala Hotelului „Regele Ungariei”, în favorul „Societății de lectură române din Făget”. Inceputul la 8 1/2 ore sera. Bilete: de persoană 1 fl., de familie 3 fl. Bilete se capătă pe lângă prezentarea invitării, cu 2 zile înainte de bal, în prăvălia „Asociațiunii de consum”, ér sera la casă. Suprasolvirile se chitéză în public.

Institutul Vautier.

Domnule Redactor!

Am aúdit, că s'a lășit fama, cum-că eu aș fi lipsită de lumina ochilor și că, în consecență, aș fi incapabilă de a conduce institutul meu de fete în modul recerut.

In interesul adevărului și al bunei reputațiunii a institutului-pensionat al meu, mă simțesc îndatorată a da următoarele deslușiri:

Inainte de acesta cu vre-o câțiva ani am suferit de ochi; dér în urma operațiunii, ce mi-s'a făcut cu cel mai bun succes, acum véd, mulțămită lui Dumnezeu, fórtse bine.

Institutul meu, recunoscut atât de părinții marei mulțimi de eleve, ce au fost la mine, apoi de autoritățile școlare, de care am fost distinsă cu crucea „bene merenti”, cât și de opiniunea publică ca un institut-pension de educațiune și instrucțiune la culmea chiámării sale, îl conduc și acum cu dragoste și abnegațiune și încă în deplină putere, avénd pe lângă mine în institut încă două dame competente în ale educațiunii și instrucțiunii, provéqut fiind cu bune puteri didactice, profesori dela gimnasiile de aici.

Brașov, 30 Ianuarie c. 1897.

Cu distinsă stimă: Henriette Vautier, directórá, posesórá a crucii de aur „bene merenti”.

POVEȘTE.

Ochiurile ferestrilor nu trebuie curățite când strălúce sórele pe ele, deórece rămân pătate și nu véd bine.

Covórele ca să-și capete éráși colórea de mai nainte, după-ce s'au bătut bine de praf se periă cu o amestecătură din sare de casă și din făină de cucuruz.

MULTE ȘI DE TOATE.

Cum se face să plutescă un ac de cusut pe suprafața unei ape?

Un pahar plin cu apă, o hârtie de țigară și un ac de cusut, étă cele trei lucruri necesare experienței noastre.

Se pune mai întâi hârtia de țigară și d'asupra suprafeței cu grijă acul de cusut; hârtia îmuiată de apă nu întârziéza de a cadé la fundul paharului, pe óand acul va pluti la suprafața.

Acest fenomen reușese cât timp acul nu este udat de lichid.

Explicațiunea acestui fenomen constă în acesta, că în jurul conturului acului se face un gol, al cărui volum este considerabil de mare în raport cu acela al acului plutitor.

Maimuța preotului.

Părintele Cabasson a fost un preot catolic vestit pentru bunătatea și chipul lui de a vorbi mulțimei.

El căpătase o maimuța mică de o frumșete rară și care avea numai un osur: nu se puté despărți de fel de preotul, care o crescuse de mică, și căruia, védénd că 'i iubea așa de mult, nu'i venea să o fie legată. Astfel maimuța alerga și sărea liberă pretutindeni.

Intr'o ói ecă ce se întâmplă însă din pricina acestei prea mari libertăți. Lucrul ni'l spune o persoană care 'l-a védut cu ochii.

„Intr'o diminéță preotul se duse la biserică și maimuța se furișă după el, se ascunse sus pe florile de lemn ale amvonului și nu se arată până ce nu începú preotul a'și ține predica. Atunci însă se aședă pe florii acolo sus și uitându-se la preot făcea întocmai gesturile, pe care le făcea el, însoțindu-le cu felurite strimbături care făcu pe toți drept credincioși și riță. Preotul, care nu soia de ce ridea lumea, îi muștră întâi cu blândete, dér védénd, că tot rideau și încă din ce în ce mai tare, se mánie tare, și începú a'i muștra mai tare de lipsa de respect ce arátau cuvintelor lui preoțesti. Mișcările sale mai puternice ca de obicei făcúra să sporésca și strămbăturile maimuței, care îl imita fórtse bine. Și lumea ridea să se prăpădescă.

In sfêrșit unul îi spuse să se uite sus să vadă ce este. Abia zari preotul ce făcea maimuța și începú și el să riță cu ceilalți; ér pentru-că nu avea cum să o ia de acolo, lăsă predica baltă în óina aceea, nefiind nici el în stare să o urmeze, nici lumea să'l asculte.”

Inebunit de bucuriă.

Ca supérarea, își are și bucuria prea mare urmările sale rele. Acesta se vede și din următoarea întâmplare:

In Genus Dumineca trecutá admiralul Candiani chemă la sine pe suboficerul dela marină B. G. Marinarul se și prezentă superiorului său, ér acesta îl întrebă suriénd:

— D-ta ai un unchiu în America nu-i așa?
— Da!
— E bogat?
— Am aúdit, că e fórtse bogat, — răspunse suboficerul — dér pân' acum nici habar n'a avut de mine.

— Ei așá, că unchiul d-tale a murit. Consulul din America mi-a făcut cunoscuta mórtea lui.

— Dumnezeu să-l odihnéscă!
— In testament te amintese și pe dumniata.

Suboficerului îi scánteau ochii.
— A fost frumos din parte-i, că m'a amintit.

— Ce creqți câtă avere ți-a lăsat?
— îl întrebă admiralul cu precauțiune, ca să nu 'i escote peste măsură bucuria neașteptată. Suboficerul dádú din umere pe óand admiralul continuá:

— Inchipuesce-ți, ți-a lăsat 100,000 florinl.

Suboficerul căuta la admiral confus. — Frumósă sumă — díse el în fine.

— Și sóii, că nu ți-a lăsat numai 100,000, ci mai mult de un milion de florinl?

Acuma suboficerul nu mai răspunse nimic, ci nimit privea la admiralul. Acesta încă nu simți ce schimbare tragică au produs cuvintele sale asupra soldatului și fiind admiralul de altă parte și obligat să-i comunice starea lucrului, povesti gradat tot mai mult până în fine díse:

— Fétul meu, ca să sfirșim lucrul îți spun, óa ai moștenit dela unchiul d-tale 18 milioane fl., fiind d-ta unicul moștenitor.

Fatalmente temerea, ce-o avea la început admiralul, s'a împlinit prea curénd. Vestea moștenirii de milioane a sguiduit organismul ténérului marinar așa că tóte sfaturile și vorbele amicabile ale admiralului n'au fost în stare a-l readuce 'a gândire normală. Suboficerului 'i s'a turburat deodată mintea și ce e mai trist nici nu se póte díce că el a fost cel ducăiu, nici că a fost cel din urmă din acei porocoși nenorociți cari au inebunit și inebuneso de bucuriă.

Căendarul săptămânei.

FEBRUAR. are 28 zile. FAUR.

Table with 3 columns: Zilele, Căend. Iul. v., Căend. Gregor. Rows include Dum. 2, Luní 3, Marți 4, Mer. 5, Joi 6, Vin. 7, Sáb. 8.

Bursa de mărfuri din Budapesta.

din 10 Februarie n. 1897.

Table with 3 columns: Sămínțe, Călitatea per Hect., Prețul per 100 chilogr. Rows include Grâu Bănățenesc, Grâu dela Tisa, Grâu de Pesta, etc.

Table with 3 columns: Sămínțe vechi ori noue, soiul, Călitatea per Hect., Prețul per 100 chilogr. Rows include Sécără, Orz, Cucuruz, etc.

Cursul losurilor private

din 10 Februarie 1897

Table with 3 columns: Baslica, Credit, Clary 40 fl. m. c., etc. Rows include Baslica, Credit, Clary 40 fl. m. c., Navig. pe Dunăre, etc.

Prețurile cerealelor din piața Brașov.

Din 12 Februarie st. n. 1897.

Table with 3 columns: Măsura și greutatea, Calitatea, Valuta austr. fl. cr. Rows include 1 H. L., 1 kilá, 100 kil.

Bursa de București

din 10 Februarie n. 1897.

Table with 5 columns: Valori, Dó béndá, Scad. cup., Cu banl gata. Rows include Rentă română perpetuă 1875, Renta amortisabilă, etc.

SCOMPTURI:

Table with 4 columns: Banca naț. a Rom., Avansuri pe efecte, Casa de Depuneri, Londra, Viena. Rows include Banca naț. a Rom., Avansuri pe efecte, Casa de Depuneri, Londra, Viena.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu. Redactor responsabil: Gregoriu Maior.

Tipografia de Typuri Cauciuc orig. American cum și Stampiglii și sigile comandăți direct la fabricaat

Stampiglien- und Typen-Fabrik Wien, Stadt, Adlergasse 14.

Tipografia de Typuri cu utensiile pentru tipărituri se potrivește și pentru cadourí de anul nou.

m. 80 Typuri fl. 1.20 m. 180 Typuri fl. 2.-- " 100 " " 2.50 " 225 " " 3.-- " 315 " " 3.75 " 890 " " 4.50

Perinițe cu vopseli mărimea: 6 x 4—30 cr. 9 1/2 x 5—40 cr. 11 x 7—60 cr. 16 x 8—30 cr.

ce nu convine se primesce retour. Prețurile en gros gratis și franco.

Se caută agenți. 1128.10—10

Cursul la bursa din Viena.

Din 12 Februarie 1897.

Renta ung. de aur 4%	121.85
Renta de corone ung. 4%	99.35
Impr. cail. fer. ung. in aur 4 1/2%	123.—

Impr. cail. fer. ung. in argint 4 1/2%	101.75
Oblig. cail. fer. ung. de ost. I. emis.	121.—
Bonuri rurale ungare 4%	97.35
Bonuri rurale croate-slavone.	98.25
Imprum. ung. cu premii	151.25
Lusuri pentru reg. Tisei și Segedin.	140.—

Renta de hartie austr.	101.80
Renta de argint austr.	101.65
Renta de aur austr.	123.20
Lusuri din 1860	142.50
Actii de ale Bancoei austro-ungara.	947.—
Actii de ale Bancoei ung. de credit.	395.75

Actii de-ale Bancoei austr. de credit.	362.90
Napoleoniori	9.53
Marcii imperiale germane	58.75
London vista	119.90
Paris vista	47.60
Rente de corone austr. 4%	100.40

„SILVANIA“

institut de credit și de economii, societate pe acțiuni, în Șimleul-Silvaniei.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai institutului de credit și de economii „SILVANIA“, societate pe acțiuni în virtutea §-lui 29 din statute se invită la

a IX-a adunare generală ordinară,

care se va ține în Șimleul-Silvaniei la 17 Martie 1897 st. n. înainte de amăzi la 10 ore în localitatea institutului.

Obiectele puse la ordinea zilei sunt:

1. Raportul anual al direcțiunii.
2. Raportul comitetului de revisiune asupra calculului anual, al bilanțului și a propunerilor pentru împărțirea profitului.
3. Stabilirea bilanțului anual și fixarea dividendelor.
4. Determinarea scopului, spre care este a se întrebuița suma pro- vădută în §-ul 99 p. f.
5. Fixarea prețului marcelor de prezență.
6. Propunerea direcțiunii pentru modificarea §-lor 36, 38, 57 și 99 din statute.
7. Alegerea unui membru în consiliul de direcțiune cu mandat de 3 ani, alor 6 membri cu mandat de 6 ani; apoi alegerea alor 6 membri în comitetul de revisiune, — respective, decă va fi primită propunerea direcțiunii pentru modificarea statutelor se vor alege în direcțiune 3

membri cu mandat de 6 ani, ér în comitetul de revisiune 5 membri cu mandate de 3 ani.

8. Esmiterea alor 3 membri pentru verificarea procesului verbal. Se atrage atențiunea domnilor acționari la dispozițiunea §-lui 23 din statute în sensul căruia „la adunarea generală au vot numai acei acționari, cari cu cel puțin jumătate de an mai înainte sunt trecuți în registrul acționarilor și ca atari cel puțin cu o zi înainte de adunarea generală la direcțiunea institutului său la locuri desemnate prin direcțiune au depus acțiunile sale eventual și documentele de plenipotență. Acțiunile depuse în locuri desemnate prin direcțiune se vor lua în considerare numai încât reversalul despre depunerea ace- lora cu o zi mai înainte de adunarea generală s'au depus la direcțiunea institutului.

Pentru depunerea, respective primirea acțiunilor și a documentelor de plenipotență pentru acest an s'au desemnat, respective au fost ru- gați, institutele „Albina“ în Sibiu, „Someșiana“ în Deșiu, „Sătmăreana“ în Seini, Capituluł gr. cat. român din Oradea-mare și dd. Vasiliu Patcasiu în Hotoan și Florian Cocianu în Cehul Silvaniei.

Acțiunile, documentele de plenipotență și reversalele despre depu- nerea acțiunilor la locurile mai sus desemnate sunt a se presenta la institut până la 16 Martie st. n. 4 ore după amăzi.

Șimleul-Silvaniei, în 1 Februarie 1897.

Direcțiunea institutului.

Contul Bilanțului.

ACTIVE.			PASIVE.		
	fl.	cr.		fl.	cr.
Cassa în număr	9,776	59	Capital social: 3000 acțiuni à fl. 50	150,000	—
Cambii de bancă escomptate	629,254	95	Fondul de rezervă	50,151	09
Imprumuturi ipotecari	94,192	13	Fondul de pensune	5,261	67
Imprumuturi pe obligațiuni	17,636	79	Fondul special de rezervă	1,556	39
Imprumuturi pe amanete	1,231	—	Depuneri pentru fructificare	356,928	92
Cont-curent	111,584	69	Cambii de bancă reescomptate	299,710	38
Efecte	2,870	—	Interese transitoare anticipate	8,484	93
Realități	29,944	54	Cont-Curent	2,500	—
Bon în Giro-Cont și la alte bănci	2,860	92	Dividende neridicate	600	—
Mobilier	fl. 1127.14 cr.		Diverse conturi creditore	2,780	02
după amortisare de 10%	fl. 112.71 cr.	1,014	Profitul curat	27,701	96
Interese de reescompt anticipate	2,976	10			
Diverse conturi debitoare	2,333	22			
	905,675	36		905,675	36

Contul Profitului și Perderilor.

EȘITE:			INTRATE:		
	fl.	cr.		fl.	cr.
Interese:			Interese:		
„ pentru depuneri spre fructificare	fl. 19,108.59 cr.		dela cambii de bancă escomptate	fl. 50,682.42 cr.	
„ „ reescompt	„ 19,347.39 „	38,455	„ credite ipotecare	„ 6,236.60 „	
Spese:			„ „ pe obligațiuni	„ 2,090.72 „	
„ salarii și marce de prezență	„ 7,351.89 „		„ „ amanetari	„ 137.75 „	
„ tipărituri, porto, luminat și			„ „ cont-curent	„ 8,763.42 „	
alte spese	„ 2,814.45 „	10,166	„ „ efecte	„ 120.84 „	68,031
Dare:			Provisiune		6,838
„ darea directă	„ 3,839.56 „		Chirie		661
„ „ după interese la depuneri	„ 1,714.16 „	5,553	Diverse		6,519
Percentuațiuni:					
amortisare din mobilar		60			
Profit curat		79			
		112			
		27,701			
	82,051	50		82,051	50

Șimleu la 31 Decemvre 1896.

Andrei Cosma m. p.,
director executiv.

Joan P. Lazaru m. p.,
prim-comptabil.

Membrii direcțiunii:

Georgiu Pop de Basesci m. p., J. Angyal m. p. Artemiu Sarkady m. p. Aug. Vicasiu m. p. Dr. Ioan Nichita m. p.

Vasiliu Patcasiu m. p. Aurel Orianu m. p. Aug. Marcusiu m. p.

Acest bilanț confrontându-se cu registrele principale și auxiliare s'a aflat în totă ordinea și esact.

Șimleu, 1 Februarie 1897.

Membrii comitetului de revisiune:

Alesandru Sima m. p. Florianu Cocianu m. p. Alimpiu Barboloviciu m. p., Demetriu Suci m. p.
președinte.

